
REDACTIONEEL

Vanaf januari 2005 zal er een nieuwe wind gaan waaien door de jeugdzorg. Op de redactie keken we elkaar aan, maar niemand kon exact uitleggen wat er veranderd gaat worden. Dus werd er hier en daar bij deskundige jeugdhulpverleners informatie ingewonnen. We zijn er niet gerust op of het allemaal goed gaat komen. Er zijn weinig hulpverleners die van de hoed en de rand weten en de complexe verhalen die we te horen kregen, maken het er voor professionals niet inzichtelijker op. Laat staan voor een buitenstaander, ook al komt er 1 loket voor de verwijzers. Nu is het in dit hulpverlenersland vaak zo dat er veel verzet is bij grote organisatorische veranderingen en dat men wel vaker tegenwerpingen maakt wanneer men het gevoel heeft aan autonomie te verliezen. Ineens is het oude zo slecht nog niet en spelen sentimenten een grote rol. Maar achteraf blijkt ook regelmatig dat iedere vernieuwing lang geen verbetering is geweest. Ervaren hulpverleners die al langer meelopen hebben vaak het gevoel dat processen zich herhalen en dat ze "het allemaal wel eens gezien hebben". Een mooi voorbeeld hiervan is de aanpak van de ambulante hulpverlening in Stadskanaal. Het haalde zelfs het GGz-vakblad, Psy, omdat er bussen met hulpverleners in Stadskanaal worden verwacht om de kunst af te kijken. Wat is het geval: de intake en behandeling kunnen in elkaar overlopen en door dezelfde hulpverlener worden gedaan. Het schijnt efficiënt en cliëntvriendelijk te zijn. De cliënten zijn er in ieder geval zeer over te spreken. Er hangt een oud bekend-"dat heb ik al eens eerder gezien-luchtje" rondom deze gang van zaken.

Om toch enig zicht te krijgen op de ontwikkelingen in de jeugdzorg heeft **Servaas Luttkhuizen**, die op een lange historie in de jeugdzorg kan terugkijken, de feiten op een kritisch beschouwende wijze neergezet. In zijn verhaal klinken de hierboven beschreven gevoelens door en is er een oprechte bezorgdheid waar te nemen. De tijd zal veel duidelijk maken. De lezer krijgt een inzicht in de totstandkoming van de nieuwe wet op de jeugdzorg en zelfs na het goed lezen, blijft de vraag achter of het niet te complex is. Wordt er niet te veel samengevoegd en blijft er voldoende ruimte over voor de individuele hulpverlener? En wat te zeggen over het intuïtief handelen of *practice based evidence* werken? Timmeren we niet te veel dicht in een poging het overzichtelijk te maken? Een geruststellende gedachte blijft hangen: de goede hulpverlener blijft altijd creatieve wegen vinden om met de weerbarstige werkelijkheid om te gaan.

Kijk maar naar het werk van Dory Derks Door middel van aanwezigheid, betrokkenheid en beschikbaarheid op een VMBO-school werkt ze vanuit een preventieve en signalerende functie samen met ouders, leerkrachten en leerlingen. Als leerlingenbegeleider komt ze allerlei problemen tegen variërend van opvoedingsproblemen, problemen met functioneren op school tot psychische en psychiatrische problematiek.

Uit het interview dat **Andrea Stehouwer** (redactie) haar heeft afgenomen blijkt hoe je op een eenvoudige wijze zeer nuttig werk kunt doen. De geestelijke gezondheidszorg kan hier een voorbeeld aan nemen wat betreft de aanwezigheid en beschikbaarheid in de samenleving.

Voor de oplettende lezer zal het derde artikel van **Cor Verbrugge** en **Cor de Jong** tot op zekere hoogte bekend zijn. Het is in het vorig nummer geplaatst maar door een fout bij het drukken zijn de laatste pagina's weggefallen. Om die reden wordt het nogmaals in zijn geheel geplaatst. Met excuus aan de schrijvers van het artikel voor de gang van zaken.

Gerard Lohuis beschrijft in het vierde hoofdartikel het Ommelanderhuis, een

sociaal pension te Groningen. Daar hebben verschillende professionals de handen in elkaar geslagen en zijn ze er in geslaagd om een perspectief te creëren voor een groep dak- en thuislozen. De aanpak bestrijdt de algemene visie dat dak- en thuislozen onbereikbaar zijn en zich niet kunnen binden of hechten.

De rubriek Mediaan begint met een bijdrage van **Jolanda Stobbe**. Zij heeft onderzoek gedaan naar de resultaten en effectiviteit rondom non-suicidecontracten. Er wordt in de praktijk regelmatig mee gewerkt, maar werkt het nu ook. In haar bijdrage wordt het op een rij gezet en wordt duidelijk dat er nog veel te onderzoeken valt over de manier waarop er mee gewerkt wordt en het behaalde rendement.

Michel van Dijk, journalist en SPV bezocht voor SP de studiedag van de NVSPV in het kader van het jubileumjaar. Het thema waarover aan de Hogeschool van Amsterdam (AMC school of nursing) werd gesproken was "crisis en de wijk". Er wordt hard gewerkt, er gaat veel mis en er is veel behoefte aan "gewone hulpverlening" waarbij de familie ook een betrokken rol kan vervullen. Via de crisiskaart, samenwerking met andere professionele partners, omgaan met familie komt het outreachend Mentorenteam van Amsterdam aan bod. Zij werken vanuit een intensieve casemanagementbenadering en het blijkt dat aanvankelijke weigerende cliënten de mentoren zelf gaan opzoeken. "Kennen en gekend worden". Daarom zit het Mentorenteam nu samen met het Rehabilitatieteam van de GGZ in hetzelfde pand. Samenwerking moet ook georganiseerd worden.

Andrea Stehouwer bespreekt bij de boekenrecensies "De nieuwe weg" waarin op een indringende wijze een schets wordt gegeven van het ontstaan en de manier waarop iemand met een eetstoornis omgaat. Met name de wederzijdse machteloosheid bij cliënt en de omgeving is een pijnlijk proces

Door **Ivonne van der Padt** een boekbespreking van "Onze Buren" van Kees Verschure, Fijgje de Boer, Piet Overduin en Hans Kroon. Hierin wordt een succesvol wijkgebonden initiatief beschreven. Wanneer de betrokkenheid van de buurt bij mensen met problemen vergroot moet worden, dan is dit een voorbeeld hoe het kan. Rick Kwekkeboom heeft al eerder beschreven dat betrokkenheid vanuit een buurt niet een automatisch gegeven is en dat een kabinet de betrokkenheid niet vergroot door er vanuit te gaan dat het er meer moet komen. Onze Buren is een mooi en goed initiatief dat inspirerend kan werken voor alle buurtwerkers.

Gerard Lohuis
Anouska Cremers